

БІБЛІОТЕКА

ЖИТОМИРСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМ. І. ФРАНКА

с
о
ц
і
а
л
ь
н
и
й
п
е
д
а
г
о
г

Протидія насильству

рекомендаційний список літератури

Дата відбору матеріалу: 05. 12. 2013

Укладач: ©А. І. Мартинюк

Кількість відібраних джерел: 38

Житомир 2013

Насильство є таким же стародавнім, як і саме людство. Насильством наповнені всі сфери людського буття: політичне, економічне, духовне та сімейно-побутове. Воно має вираження у війнах, убивствах, знеціненні життя, пануванні таких явищ, як: антигуманність, агресія, жорстокість. Із розвитком цивілізації його прояви не лише не зменшилися, а й набули катастрофічних розмірів. Племена і народи знищувалися в усі часи, як у стародавні, так і нинішні. Проблема безпеки людського життя, його ментальних, соціальних і духовних надбань завжди є насущною і

важливою.

Сталий людський розвиток передбачає економічний, соціальний, культурний, духовний зріст, гуманізацію менталітету громадян і збагачення позитивного загальнолюдського досвіду. Терпимість суспільства до всякого роду насильства уповільнює людство від створення цивілізованого суспільства. Наша країна як і більшість країн світу, переживає появу негативних соціальних процесів, які супроводжуються значними кризовими змінами у суспільстві. До таких явищ відноситься і насильство.

Проблема насильства з метою його попередження сьогодні вивчається в різних аспектах і розглядається багатьма галузями знань. Юриспруденція акцентує увагу на порушенні правових норм. Соціологія виявляє причини і поширеність насильства, як соціальної девіації і визначає його як явище дискримінації особи і сім'ї, утиск або обмеження її/їх прав і свобод. З економічної точки зору насильство можна розглядати як незаконну дію, яка приносить значно більший прибуток, ніж узаконені види діяльності в тій або іншій сфері. У філософії насильство визначається як застосування сили або загроза її застосування, як зведення сили в закон людських відносин.

Типові прояви насильства:

- позбавлення життя, заподіяння тілесних ушкоджень, зазіхання на статеву недоторканість, захоплення заручників, здирство й інші способи вилучення майна, катування і застосування незаконних методів впливу стосовно затриманих і підслідних;
- перевищення влади, позбавлення різноманітних прав і свобод, жорстоке поводження з дітьми тощо.

Найважливішими аспектами вивчення насильства сьогодні є такі: насильство в сім'ї, насильство до жінок та людей похилого віку, насильство щодо дітей та підлітків.

Список літератури з питань протидії насильству складено на основі каталогів і картотек бібліотеки ЖДУ ім. І. Франка. Список містить 38 джерел інформації (книги, статті з періодичних видань і збірників).

1. **Безлюдний О. І.** Насильства над дитиною в сім'ї: теоретичні розвідки американських дослідників / О. І. Безлюдний // Педагогіка і психологія. – 2009. – № 3. – С. 121-131. – Бібліогр.: с. 131.
2. **Болтівець С. І.** Домашнє насилля як підґрунтя девіантної поведінки підлітка / Болтівець С. І. // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 10. – С. 38-39.
3. **Болтівець С. І.** Психогігієна сімейного виховання як основна умова попередження психологічного насильства в родині / Болтівець С. І. // Практична психологія та соціальна робота. – 2011. – № 1. – С. 60-61.
4. **Бондаровська В.** Подолання наслідків насильства у сім'ї : аналіз стану справ у розвин. країнах / Валентина Бондаровська // Психолог.– 2010. – № 6. – С. 3-6. – Бібліогр.: с. 6.
5. **Васильєва О.** Жорстоке поводження з дітьми. Профілактика та уникнення / Оксана Васильєва // Психолог. – 2010. – № 35/36. – С. 8-11.

6. **Васильченко О.** Життєвий простір без насильства : тренінг. заняття для підлітків і батьків / Олена Васильченко, Наталія Мартинович // Здоров'я та фізична культура. Шкільний світ. – 2011. – № 3. – С. 11-13. – Бібліогр. в кінці ст.
7. **Войтова Л. В.** Соціально-педагогічна робота щодо профілактики насильства над дітьми в сім'ї / Войтова Л. В. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2013. – № 1. – С. 79-86. – Бібліогр.: с. 84-85.
8. **Волкова Е.** Система защиты детей и подростков от насилия и жестокого обращения / Елена Волкова // Социальная педагогика. – 2007. – № 4. – С. 77-79.
9. **Герженій О.** Проблема шкільного насильства / Олена Герженій // Психолог. – 2011. – № 30/31. – С. 57-60. – Бібліогр.: с. 60.
10. **Гобод І.** Проблема насильства щодо дітей та учнівської молоді / Ірина Гобод // Психолог. – 2010. – № 35/36. – С. 3-7. – Бібліогр.: с. 7.
11. **Губенко О. В.** Корекція та активізація навчально-пізнавальних здібностей як фактор реабілітації дітей, що зазнали насильства в сім'ї / Губенко О. В. // Практична психологія та соціальна робота. – 2009. – № 10. – С. 41-47. – Бібліогр.: с. 47.
12. **Губенко О. В.** Творча діяльність як фактор реабілітації дітей, що зазнали насильства в сім'ї та мають затримки розумової діяльності / Губенко О. В. // Практична психологія та соціальна робота. – 2010. – № 12. – С. 29-33. – Бібліогр.: с. 33.
13. **Дударенко Л.** Тілесні покарання дітей. Чи може Україна стати вільною? / Лариса Дударенко // Психолог. – 2010. – № 35/36. – С. 15-17.
14. **Єсіп О.** Попередження насильства в сім'ї : інформ. тренінг для кл. керівників, практик. психологів, соц. педагогів / Ольга Єсіп // Психолог. – 2009. – № 45. – С. 8-11. – Бібліогр.: с. 11.
15. **Ігнатенко В.** Захист прав дитини від усіх форм насилля : круглий стіл для учнів 8 кл. та їхніх батьків / Валентина Ігнатенко // Психолог. – 2009. – № 9. – С. 23-28.
16. **Кальницька Ю.** Робота з чоловіками, які чинять насильство в сім'ї, як стратегія подолання та попередження насильства в сім'ї / Юлія Кальницька // Соціальна політика, соціальна робота й охорона здоров'я: як Україні досягти європейського рівня якості послуг? : зб. тез конф. / за заг. ред. Тетяни Семигіної. – К. : Сфера, 2007. – С. 141-146.
17. **Квітко В.** Захист дітей та їхніх прав у суспільстві : проект "Психол.-пед. допомога дітям, які зазнали зловживань. Попередження проявів насильства у вихов. середовищі" / Вікторія Квітко, Наталя Зацепіна // Психолог. – 2010. – № 35/36. – С. 18-39. – Бібліогр.: с. 39.
18. **Коваленко О.** Фізичне і сексуальне насильство в сім'ї / Олена Коваленко // Психолог. – 2010. – № 35/36. – С. 40-47. – Бібліогр.: с. 47.

19. **Ковальчук М.** Право на захист від жорстокого поводження та всіх форм насильства щодо неповнолітніх / Мар'яна Ковальчук // Рідна школа. – 2007. – № 2. – С. 15-18.
20. **Колісніченко Г.** Ми проти насильства : тренінг / Ганна Колісніченко // Психолог. – 2010. – № 1. – С. 16-17. – Бібліогр.: с. 17.
21. **Криницька І. П.** Аналіз презентації явища насильства над дітьми в сім'ї в сучасних інформаційних технологіях / І. П. Криницька, І. В. Огірко // Поліграфія і видавнича справа. – 2012. – № 2. – С. 81-88. – Бібліогр.: с. 87-88.
22. **Левченко К. Б.** Насильство в українському медіа-просторі / Левченко К. Б. // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2007. – № 3. – С. 180-185.
23. **Лукашевич М. П.** Соціальна робота з людьми, які зазнали насильства в сім'ї / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна // Соціальна робота (теорія і практика) : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / М. П. Лукашевич, Т. В. Семигіна. – К. : Каравела, 2009. – С. 319-338. – Бібліогр.: с. 337-338.
24. **Луньова І.** Як уберегти підлітка від насильства / Ірина Луньова // Шкільний світ. – 2012. – № 39. – С. 4-6.
25. **Магола О.** Дитинство без насильства : батьк. збори / Олена Магола // Психолог. – 2012. – № 11/12. – С. 90-92. – Бібліогр.: с. 92.
26. **Міленко В.** Жінки і діти, які зазнали насилля в сім'ї : робота психол. та соц. служби: завдання, форми і перспективи / Віра Міленко, Сергій Мосієнко // Психолог. – 2010. – № 35/36. – С. 48-51.
27. **Муліка К.** Реабілітація та профілактика насилля й жорстокості : метод. рек. / Катерина Муліка // Психолог. – 2008. – № 7-8. – С. 43-46.
28. **Науменко О.** Про насильство в сім'ї / Олена Науменко // Психолог. – 2010. – № 6. – С. 7-11.
29. **Осухова Н.** Психодрама в роботі с подростками, пережившими насиліе / Наталья Осухова // Социальная педагогика. – 2007. – № 2. – С. 80-87.
30. **Рубан Т. В.** Історичні корені насильства дітей у сім'ї / Рубан Т. В. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2010. – № 2 – С. 71-75. – Бібліогр.: с. 74-75.
31. **Сафонова Т. Я.** Жестокое обращение с детьми / Т. Я. Сафонова // Практична психологія та соціальна робота. – 2007. – № 2. – С. 17-29. – № 3. – С. 26-36.
32. **Семигіна Т. В.** Вивчення вітчизняної практики надання послуг потерпілим від насильства в сім'ї / Семигіна Т. В., Романова Н. Ф., Левченко В. М. // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2008. – № 4. – С. 70-84. – Бібліогр.: с. 83-84.

33. **Смагін І.** Протидія жорстокому поводженню з дитиною / І. Смагін, В. Арешонков, Т. Смагіна // Соціально-правовий захист дитинства / І. Смагін, В. Арешонков, Т. Смагіна. – Житомир : ОППО, 2006. – С. 96-111.
34. **Третяк Т.** Допомога обдарованим дітям, які зазнали психологічного насильства в сім'ї / Тетяна Третяк // Психолог. – 2011. – № 1. – С. 13-16. – Бібліогр.: с. 16.
35. **Тунтуєва С. В.** Психологічні особливості жінок, постраждалих від насильства в сім'ї / Тунтуєва С. В. // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2009. – № 4. – С. 72-75. – Бібліогр.: с. 74-75.
36. **Черняк О.** Попередження насильства у навчально-виховному закладі / Ольга Черняк // Психолог. – 2010. – № 6. – С. 12-14.
37. **Юшина О.** Молодь проти насильства : усний журн. / Оксана Юшина // Психолог. – 2010. – № 27/28. – С. 52-57. – Бібліогр.: с. 57.
38. **Журавель Т. В.** Соціально-педагогічна робота з профілактики насильства щодо дітей / Т. В. Журавель // Соціальна педагогіка : навч. посіб. / за ред. О. В. Безпалько. – К. : Академвидав, 2013. – С. 197-209. – (Альма-матер).

Отже, насильство є феноменом, який має певні передумови та спричинює руйнівні наслідки як для конкретної особистості, так і для суспільства загалом. За умови комплексного та компетентного підходу до попередження насильства, своєчасного виявлення та подолання чинників, що призводять до нього, реабілітації його жертв та корекційної роботи можна мінімізувати прояви цього явища.